

ХАЛЬМГ УНН

Советск Союзин Коммунистический партии Хальмг танъгччин боли Элст балгъсна комитетсин, күч-көлсчирин депутатирии танъгччин боли балгъсна Советски газет.

№ 184 (3168)

1958 дж. сентябрин 16

Үнн 20 леншг

Амтн бääх гермүд тосхлгънд тасрхан уагъар оньган ѿгхмн

СССР-т, амтн бääх гермүд тосхлгъиг делгрүлхин тускар" 1957 джилин июль сарин 31-д гаргыгден КПСС-н ЦК-н боли СССР-н Министрмүдин Советин тогтавриг, "Хальмг автономи танъгчд донь-нокд узулхин тускар" 1957 джилин февраль сарин 22-т гаргыгден РСФСР-н Министрмүдин Советин тогтавриг күцэлгъэр мана республикин партийн, совет боли эдл-ахун организац ц звэр кёдлмш кецах.

Республикд 1957 джилин эргил 52 сай 700 миньгъи арслын гаргыгдд, 74 миньгъи квадратн метр агъута амтн бääх гермүд тосхлгда.

1958 джилин зурагъар болхла, цуг республикд 139 миньгъи 575 квадратн метр агъу күрглж, амтн бääх кесг олн гермүд шинэс тосхгдхмн. Тер дотр онц онц улс шишлн бийдэн гермүд бэрлгъяа агъун онь 89 миньгъи 300 квадратн метр болхмн. Амтн бääх гермүд тосхлгъна гарунь 1958 джил 69 сай 400 миньгъи арслын болхмн.

Амтн бääх гермүдин тосхлтиг бэрлгъэр делгрүлгъяа элвг ик программ, эн ним программиг күцэхин эркд моньг эс ёрвилгъи, гаругъасны эс ёлгъи, эн тускар узулгдажах ик донь-нокд—цуг эн тоотиг тоолад, ухлад авад хэлхэл, хальмг келн амтн тускар Парти боли Правительств ягъдж тасрхан уагъар килмджаан узулдажахын лавта ил медгдажа.

Болв зуг, мана республикин эдл-ахун зэрм организац, Элст балгъсна боли районин партийн, советск организацаса кесгийн тер тиим элвгэр ѿгчах донь-нокдиг, чикэр, күцлийн эдлж чаджацах.

Амтн бääх гермүд тосхлгъи, түүг кергэх хамг материалын теткгъи, амтн бääх гермүдиг тосхлж түргэр төгсэлгъи—эн тоот төлдөр тасрхад, боли бодж одв. Түүнаас 14 миньгъи 900 квадратн метрийн онц-онц бийстэн гермүд бэрджах улс тосхцхадж.

Эн джилин сентябрь сарин нег шинд бääх тоогъар болхла, 26 миньгъи 44 квадратн метр агъута гермүд тосхгдад, боли бодж одв. Түүнаас 14 миньгъи 900 квадратн метрийн онц-онц бийстэн гермүд бэрджах улс тосхцхадж.

Тиим болдг болв чигн, амтн бääх гермүд тосхлгъна кёдлмш ир муугъар келддж иовна. Патрин гермүд тосхлгъна зура республикд 18 процент күцэлгдд, онц-онц улс бийдэн гермүд бэрлгъяа зура 16 процент күцэлгдд. Амтн бääх гермүд тосхлгън нег ул

совхозмудар ир ик хашнъгар кегддж иовна.

Бääрн газрин тосхлтин материал, тоосх, чолун кирпич, хад чолун, хулсар кесн плите, нань чигн тиим материалмудиг тосхлтин организац сайнэр, күцдны олзлж чаджацах. Тосхлтин материалмудиг хэлдэж—харлгън му болсн учар, түүнэ гарунь ода чигн ик, хулха-худл келгън элв.

Тосхлтин кёдлмшт кёдлаж иовх кёдлмшчири күч-көлсчирин бүрдэлгъи, кен альд кёдлхинь олр болгън диглдэж хэлдэлгъи, терүг диг-даратагъар күцэлгъи—ода чигн ир олн зүсн дуту дундагъар күцэлгдд иовна.

"Калмыкстрой" трестин управляем ўр Жуковский тосхлтин кёдлмшт тасрхан уга сан гардвар ѿгч чаджацах. Патрин гермүд тосхлгъна зуран күцэлгъиг эвлэд иовд тосхлтин управленийн начальникдиг Жуковский шоодлж, чанъгъар теднэс кёдлмш неких.

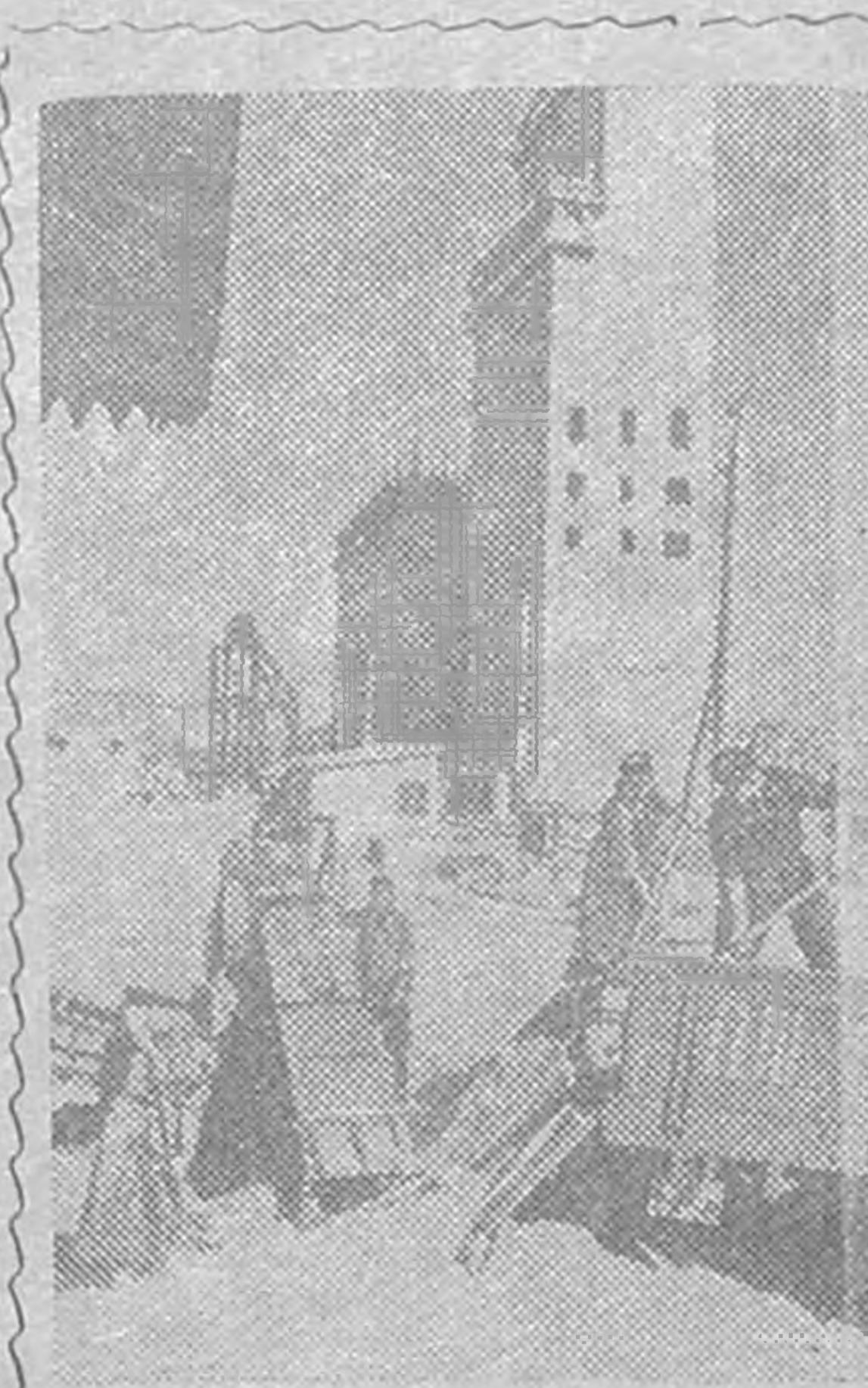
Амтн бääх гермүд тосхлгъиг делгрүлгънд, онц-онц улс бийдэн гермүд бэрлгъи ик төр бодж гарчана. Зуг тиим улст эдл-ахун организацис гардачир арднэ ордж килмдэжтэ кевэр сайнэр донь-нокд болцах.

Онц-онц улс бийдэн гермүд бэрлгъиг делгрүлхин толд ѿгдажах ссудиг хаджгъар олзлад иовдл олн харгъджана. Эн иовдл нег ул Элст балгъсанд, Целинн, Приозерн боли Саргинск районад олн бääн.

Ахар келхд, тосхлтин кёдлмшт эндү, дуту дундагъар олзлад ир ир олн. Түүг түргэр уга келж, амтн бääх гермүд тосхлгъиг ясрулдж ир гермүдиг олар кедж бэрлгъи—ир ир чинрэй кёдлмш мён.

Партийн боли советск организац, эдл-ахун организацис гардачир эн кёдлмшиг эврэнн оньгас хэлгъях звуга, тасрхан уагъар гардвар ѿглгъи, тосхлтин кёдлмшт күч-көлсчир бүрдэлдэжиг ясрулгъи, кёдлдэжих улсас сан кёдлмш чанъгъар неклгъи—эндэ эркн төрмүдн болдг гарчана.

Амтн бääх гермүдиг элвдэжлхин эркд тосхлтин кёдлмшиг ясрулдж улм делгрүлхин эркд—мана эдл-ахун цуг ѿг-аргъиг, күч-чидлиг сайнэр күцдны олзлж, амтн бääх гермүдиг агъугъин улм икдүлх зөвтэвдн.

ПАВЛОДАРСК ОБЛАСТЬ.
Лозовск района бууда гаргъачир газр болгънаас толд элдээр авхин толд, эн хургт нерэддэж дёрлдээ эклхмн гидж дуудвр кев. Эн зурагъясны давулдже кесг түүн тонн нүүрс гаргъдэж авсан deeran. энүнэнн ўнинь килврдүлэд, 3 сай шаху арслы монг ёрв-

лх болдг даалгъвр авб.

Партийн XXI-ч хург уктдэж Москван, Ленинградин, Свердловски, Харьковин машин тосхачир, Магниткин металлургис Киевин, Минскин боли нань чигн балгъсдин күч-көлсчир социалистическ дёрлдэгъэр профсоюз организац икдүлх зөвтэвдн.

КПСС-н XXI-ч хург уктдэж социалистическ дёрлдээ делгрүлх төр хэлдэгээд; эн болх хургийн туудлжг чинрий олд ёрвэр цаалгъдэж ѿглгъи— профсоюз организацис эркн чинрэй төр гидж ВЦСПС-н президиум тоолв. Предприять,

Амтн бääх гермүдиг элвдэжлхин эркд, тосхлтин кёдлмшиг ясрулдж улм делгрүлхин эркд—мана эдл-ахун цуг ѿг-аргъиг, күч-чидлиг сайнэр күцдны олзлж, амтн бääх гермүдиг агъугъин улм икдүлх зөвтэвдн.

ВЦСПС-н Президиумд

КПСС-н ХХI-ч хург уктдэж социалистическ дёрлдээ делгрүлхин тускар

Мана орн-нугудин күч-көлсчир ик байртагъар КПСС-н дардан биши ХХI-ч хург хурахин тускар Советск Союзин Коммунистическ партии Пленумин шийдвирг тосцхав. Эн заны Советск оли амтнэ политехничес боли культурн-бытовой чинрэй объекте бэрлгъяа зурагъясны урд күцдхин толд ёрвэр дэлгрүлдесн күч-көлсчир социалистическ дёрлдэгъэр профсоюз организац икдүлх зөвтэвдн.

Предприятьин, цехсийн, участкис, бригадын колективс тодрах даалгъвр авхиг профсоюзны комитетын бүрдэх зөвтэвдэг гидж ВЦСПС-н президиумин токтаврт келгддажаа. Тингхлэрн кёдлмш болгъи, цех, участк, бригад болгъи государственн зура күцдхин боли давулдже күцдхин толд. химическ боли металлургическ промышленностин предприятье тосхлгъяа амтнэ ёрдг гермүд боли культурн-бытовой чинрэй объекте бэрлгъяа зурагъясны урд күцдхин толд ёрвэр дэлгрүлдесн күч-көлсчир социалистическ дёрлдэгъэр профсоюз организац икдүлх зөвтэвдн.

Предприятьин, цехсийн, участкис, бригадын колективс тодрах даалгъвр авхиг профсоюзны комитетын бүрдэх зөвтэвдэг гидж ВЦСПС-н президиумин токтаврт келгддажаа. Тингхлэрн кёдлмш болгъи, цех, участк, бригад болгъи, зурагъян күцдхин толд. химическ боли металлургическ промышленностин предприятье тосхлгъяа амтнэ ёрдг гермүд боли культурн-бытовой чинрэй объекте бэрлгъяа зурагъясны урд күцдхин толд ёрвэр дэлгрүлдесн күч-көлсчир социалистическ дёрлдэгъэр профсоюз организац икдүлх зөвтэвдн.

Партийн ХХI-ч хург уктдэж Москван, Ленинградин, Свердловски, Харьковин машин тосхачир, Магниткин металлургис Киевин, Минскин боли нань чигн балгъсдин күч-көлсчир социалистическ дёрлдээ делгрүлх төр хэлдэгээд; эн болх хургийн туудлжг чинрий олд ёрвэр цаалгъдэж ѿглгъи— профсоюз организацис эркн чинрэй төр гидж ВЦСПС-н президиум тоолв. Предприять,

(ТАСС).

Дальн Востокд америкин зад татлгъна ѿмнэс

США-н Президент Д. Эйзенхауэрт илгэсн СССР-н Министрмүдин Советин Ахлач ўр Н. С. Хрущевин илгэвриг Советск улс нег дуугъар доньндажаа

Американс империалистир Дальн Востокд зад татджах иовдлиг советск оли-амтн нег мёслдже бурушаджана. Цуг орн-нугуд хург, митингс болад, теднэдэн күч-көлсчир США-н президент Д. Эйзенхауэрт илгэсн СССР-н Министрмүдин Советин Ахлач ўр Н. С. Хрущевин илгэвриг нег дуугъар доньндаж, китдин олн амтнэд ах-дү болм нег хэлдэгдэжийн медлэхэв.

«Калибр» гидг московск заводт олн күн хурсн митинг болв. Заводин колектив нег дуугъар авсан резолюцдан иигдже герчлв.

— Бидн митингд ирхлээрн, Вашингтона зергст, теднэд ах-дү болм нег хэлдэгдэжийн медлэхэв.

— Калибр» гидг московск заводт олн күн хурсн митинг болв. Заводин колектив нег дуугъар авсан резолюцдан иигдже герчлв.

— Бидн митингд ирхлээрн, Вашингтона зергст, теднэд ах-дү болм нег хэлдэгдэжийн медлэхэв.

— Калибр» гидг московск заводт олн күн хурсн митинг болв.

— Цуг советск оли-амтн США-н президент Эйзенхауэрт илгэсн СССР-н Министрмүдин Советин Ахлач ўр Н. С. Хрущевин илгэвриг халунар доньндажаа.

дальн Востокд зад татджах иовдлиг советск оли-амтн нег мёслдже бурушаджана. Цуг орн-нугуд хург, митингс болад, теднэдэн күч-көлсчир мет, ах-дү болгч Китдин кезэдчн хамдан била, хамдан бääн, хамдан бääхнь чигн лавта гидж нег мёслдже герчлдэжнэвдн. Кемр шин дэйнэй галв эклх, тиим галзу политики боли стратегс гархла теднэд номгүрүлч кийлт ўмсхд Китдин болвчн, Советск болвчн оли-амтн чидлын тав күрх.

Нег дуугъар авсан резолюцдан вагод ясдг заводин колектив, американск империалистир дэвргч иовдлиг чиринь бардж, США-н дэйнэй күчнэ Тайванаас боли Тайванск проливэс гартах гидж нег мёслдже некдажаа.

Дальн Востокд американцир зад татлгъиг бурушаджах митинг Ленинградин, Ригин, боли орн-нугудин наадк балгъсдин кесг предприятьеэр болв.

— Цуг советск оли-амтн США-н президент Эйзенхауэрт илгэсн СССР-н Министрмүдин Советин Ахлач ўр Н. С. Хрущевин илгэвриг халунар доньндажаа.

(ТАСС).

США-н Президент Эйзенхауэрт, СССР-н Министрмүдин Советин Ахлач Н. С. Хрущевин ёгүлсн илгэвр

1958 джилин сентябрин 7-д СССР-н Газадин Керг-төрин Министрин негдгч дарук В. В. Кузнецов, Тайвана района бääдлиин туск тöräpä CШA-н президент Д. Эйзенхауэрт СССР-н Министрмүдин Советин Ахлач Н. С. Хрущевин ёгүлсн илгэвриг цаарандлын курглж ёхин тölä, СССР-т Цаг зуур CШA-н керг-төр дааджах Р. Девист ёгв.

Мана орн-нугтиг алар иньг, борхн бääгч, манла нийцгч Китдин Олон-амтн Республикин дэврлгэн—Советск Союзур дэврлгэн—гидж илгэврт келгддажан. Эвранин угдэн бат иктэд мана орн-нугтиг, олон-амтн Китдэх хамдан, эвранин государствсан аамшгас харсхин тölä, Дальн Востокд, цуг нарт делжад төвкүн бääлгэ харсхин тölä нугинь кех.

Эндрк бдрии дорагшан тошлгыиг уурулхин тölä, СССР-н, CШA-н, Китдин Олон-амтн Республикин боли наань чигн орн-нугтуудин хамцлта күчллгъэр, Дальн Востокд гарч ирсн чинвртэй бääдлиг уурулхин тölä углайн бактцхай гидж Советск правительстии толгъяч Соединенни Штатсиг дууддажа.

Китдин тусг CШA-н бääджах политикэс көлтэ, нег улуу, Китдин арл—Тайвань боли Тайваньск проливд ёлгэ цагт американск правительстии гаргьдах йодлмуудас көлтэ, Дальн Востокд аамшгас тölä тогтв,—гидж Н. С. Хрущев Д. Эйзенхауэрт ёгүлсн илгэвртэн келддажан. Кумн амтн шинэс дääни галин аамшг гархин мөргн деер ирсн бääн.

Им даалгъвта цагт, царавдан чиклдэж бääдлийн төгрөгийн тусг, тийгэдэг цергиг газрин захас—захтал ийвуллгын төрүү керг угаюун гидж СССР-н Министрмүдин Советин Ахлач темдглдажан.

США ямаран чигн зөв угаагтар эвранин зертээ зөвтэй чидлан, эврагъян Китдин газрг бääддэх гидж Н. С. Хрущев герчлдажан. Тийм йодлмуудиг, ладжрлгын гихэс талданар тääлж бääдлиг Н. С. Хрущев темдглдажан.

Китдин тусг эндр CШA-н бääджах политик, нарт делкан кесг чинртэй төрмүд хагъльхд харш болджана, нарт делкан организац болдж, төвкүнтийн төр харх зөвтэй ООН-а уулдварт икэр харш болджана, гидж Советск правительстии толгъяч президент Эйзенхауэрт ёгүлсн илгэврт келгддажан.

Им ик аамшгас тölä гол учрн—кезэнэс нааран Китдин газр—Тайвань арлиг Пэнхулема арлмудтаг, зертээ зөвтэй чилдэр CШA-н буладж авад, цаарандлын эврагъян кедж бääрлгэн, тийгчад төрбуру ийвудлан, китд олон амтн гулдсан Чан Кай-шиг донънджаан болсарн халхллгын, төр мет китдин көвэн арлмудиг улм икэр буладж авхар

Малин шимтэ хот элвгэр белдхмн

Эн джилд тэрэндээ элвг сэн ургьцаа зерглдэж, Сарпинск района "Сарпинский" совхозин бөргн ик төгтэй сääхн, бмэрэй узгдэд уга бдрийн эрдни-шишгээр 300 тонн силос даргдва.

Эрдни-шишэн элвг ик ургьциг буклдны, түргэр хурадж авхин тölä, совхозин дирекц боли экли партогорганизац, энүнд оньган ёгч, цуг техникин боли көдлмш ёмт олар гаргэдэж, эн сääхн хурчиг уга бдрийд олзлдэж, силос дарлгъна көдлмшиг түргдүүлх зөвтэй.

Малин шимтэ хот белдлгынд комбайнер ёр П. Н. Гужвенико ик дийлвртэй келддажан. Эн шунмгъа механизатор, ўн седклэн тавдэж көдлдэж, бдрийн

Хальмг АССР-н Деед Советд сунъгъых ёдриг уктдэж

Силос дарлгън сääнэр кегддажан

Онна малиг таргън, цадхлийгар, дулан хаша-хаацд увлэлхин тölä Сарпинск района "Путь к коммунизму" колхозин дөрвдгч фермин (заведущи ёр Васильев) колектив—саальчир, укрчин боли хобчир шунлж көдлдэж иовцхана.

Ода силос дарлгъна көдлмшиг элн ик оньг ёгч көдлддажхан. Дотад бийн цементэр шалдчксн, силос дард 12 нүкн эн ферм деер бääн. 10 нүкнди эрдни-шишгээр силос даргдва.

Комбайнермүд Петр Рудко, Александр Перекрестов, трактористыр Петр Полянский боли Николай Коноваловла хамдан эрдни-шишэ хадж хураглгынд бääн күч-көлснэ улгур узулдажхан.

Силос дарлгъна нүкнүр комбайнас эрдни-шишэ зобогънда шофермүд Иван Токмаков, Иван Саклаков, Иван Даев боли Иван Чергков ийлгъян сääнэр көдлдажацхан. Эднаас тату бишээр саальч күүкд улс чигн көдлдажан. Машинэс аца буулгыг боли силос дарлгъна нүкнди эрдни-шишэн бүчр тарааж давтлгынд эн күүкд улс ик дөнъягэн күргдэж, механизатормудт болд болдажацхана.

Түүнэс талдан, дөрвдгч ферм деер тохгдсан, 120 толгъа мал багтж шин, дулан хашаг эн саальч күүкд шалдажацхана.

Дөрвдгч фермин күч-көлсчирэс улгур авч, эн колхозин негдгч боли турвдгч фермийн колективс, увлд белдлгын чанъгъадж, Хальмг АССР-н Деед Советин сунъгъврин бдриг күч-көлснэ шин дийлврэй темдглхми.

И. ТОЛМАЧЕВ.

ЗУРГТ: Республикаанс негдгч билг-эрдм хайлалгын орцен Яшалтинск района Кировий нерти колхозин член Евдокия Сабрукова "Богшургъа" гилг ду луулдажана.

Н. АЛТАЕВ.

Цаалгъвр эклдэж кегддажан

Эвранин республикин ах да боли Новая гидг иергээ уульцасар йовдэж, цуг сунъгъачирин то-диг кеджан. Хальмг АССР-н Деед Советд сунъгъвр болх Указла сунъгъэчириг танылдуулдажана. Эн участкд, мана атитат ормуд урдк сунъгъврмуд болхд көдлдэж. Агитатормуд Файна Упорова, Евгения Дидюков боли Антонина Коротенко эн, балгъсна агитатормудин совещанын орад, эн күнтэй боли чинртэй төр күцэлгънэ эв-аргытань боли сääнэр көдлмшиг ёргэр делгүлдэж, иим чинртэй боли күндэй төр күцэлгънэ сан аш бархнь лавта. С. БОГЗЫКОВ.

Үр Кагаев—нертэй шофер

Сарпинск района, "Сарпинский" совхозин шофер ёр И. Н. Кагаев государствда бууда зобогънда шофермүд ийлгъян сääнэр көдлдажан.

Эн шофер ГАЗ-51 гидг ачлгъна автомашигъэр бдригэн 433 тонн-километр кех кемдэйтэй бääсн болхла, 869 тонн-километр кегъэд, бдригэн 29 тонн бууда элеваторур зобдаж.

Ягъад иим күцлмүйтэй боловхил, ёр Кагаев эвранин машинён горюч икэр авхин төлдэй бääх бак деерэн хойрдгч бак келж авб. Урлын нег бак горюч зуг 350 километрт күрдг билэ, ода болхла хойрдгч бак кеснэ учар бдригэн 700 километр кегъэд, бууда

П. СКРИНЧЕНКОВ.

Зурагъан болзгаснь урд күцэлхэхмн

КПСС-н ХХI-ч дарани биш хург хурадж, «1959-1965 джилмүйт СССР-н олон-амтнээ эдлэх ахун делгрлтии зуран то» хэлэгдхмн гисн ик байрта зэйнгээ Кёк тенъгсн загъсчир радиогъар хурдар күрв. Загъс авчах пунктэ загъсчир цуглрдгч, энүнэ тускар делгү күүн-дэр болв.

Каспийск района загъсчир КПСС-н ЦК-н Пленумин шинидврн тускар агитатор-мудин күүн-дэр орцэх авч. Коммунистиче партии ХХI-ч хургиг уктдажаахаа зогсдажана. Колхозмуд боли цуг загъсчир соцдэлдэй залиг улм падр-улдэж, Төрскндэн кесг миньгын пуд загъс зурагъасн давулдэж орулдэж ёхин тölä зүткдэххан.

«Красный моряк» колхозин загъсчир Н. Волков, Б. Никишин, Д. Мангутов 40-50 цент-

С-Г ГОШЕНДАНОВ :

7500 пуд загъсн зурагъас давулдэж ёггдэв

Кёк тенъгсн загъсчир, Орн-нугтг джилдээ зурагъас давулдгдэж 7500 пуд сан загъсн орулдэж ёггдэв.

III кварталин зурагъан кесг загъсчир болзгасн урд давулдэж күцэв. Эн дунд В. Полянский, Ф. Осиповин, М. Маркевичин, В. Шерстюковин, наань чигн реюшксн звеноскоогъшонъгъцар анънлгъ кечхэдг В. Яковлев, Г. Хохлов, Б. Пшимов, наань чигн улс иовцхана.

КПСС-н ХХI-ч хург болхиг тоодж, шин дийлврэй тер бдриг уктхин тölä мана колхозин загъсчир соцдэлдэй бдриг делгүлдэж, шунгтагъаар көдлдэж, Төрскндэн оли миньгын пуд загъс зурагъасн давулдэж ёхин тölä зүткдэххан.

Загъсчир югдэн күрээд, юзмдэй сääнэр көдлдажацхан. Тенъгст гарсн загъсчир нургэлдэж бдриг болгын даалгъвран давулдэж күцэлхэхн. Энүнэ ашднэ колхоз буулдэн сентябрин 10-д джилдээ зурагъан 108,5 процент күргдэж күцэв.

А. ГЛАДЧЕНКО,
колхозин ахлач.

Намрин тээр тэрлгүнд партийн цаалгъвринг кодлмш тетгхмн

Западн района күч-көлсчир бурднгүү сээнэр ахр болзгт тэрэнд ургъцан хурагъяд, гоударствд буудя оруулж оглын зурагъян нертэй кевэр күчлэй. Цуг тэрэнд агъугъин 80 процентын хадлгүн цоклгүн хойринь онцдын кедж хуралгына аргъяр кегдлэй. Эн учар, буудян геедрлт багърад, хуралгын тэрэнд гектар болгънаас 21 центнер буудя авгдсн.

Ода района колхозмудар боли совхозмудар эрдни-шишэн силос дарлгын му бишэр кегдлэй йовна. Сентябрь сарин 5-д 70 миньгүн тонн силос дарлгын зура 77 процент күчлэй. Районд эрдни-шишэн ургъц делгүдэн айта сээнэр ургъльж. 112-ч номертэй совхоз, "Пролетарская победа" колхоз боли наан чигн кесг эдл-ахус эрдни-шишэн гектар болгънаас 300 гар центнер кок ургъмл авчана.

Ахр болзгт тэрэгъян хурагъяд, гоударствд буудя оглын зурагъян күчлэйн боли малин хот беллгүнэ района партийн организацин бурдамжин боли партийн-цаалгъвринг кодлмш ик нилчэн узулсн. Болв, района колхозмудин боли совхозмудин партийн организац, тэрэнд хуралгына цагт хоршагдсан партийн-политическ кодлмшин элг дамшлтан намрин тэрэнд тэрлгүнд сулар олзлах йовна.

КПСС-н района партийн комитет, партийн-цаалгъвринг кодлмшиг цаарапдны улм ёргэр дэлгүлгүн гардварн сулдхсан ашд, района кесг эдл-аху-

тар партийн-политическ кодлмш эклэд маргидж йовна.

Сталин нерти, "Пролетарская победа" колхозмудин боли 112-ч номертэй совхозин трактор боли полеводческ бригад-тар партийн-политическ кодлмш агитатормудин дун сонъс-гдхш, ўзмджисин доскд түрүн нүүрт йовх улсин нерд бичгдхш, эрсн газетс гарш. Эрсн шин газетс ормд тэрэнд хуралгына цагт гаргыгдсан эрсн газетс ода бийн болгатай байна.

Производствен бригад-тар партийн-политическ кодлмш сүлдсна ашд, намрин тэрэнд тэрлгүнд кесг дуту-дунд гарч йовна. Района эдл-ахус 12 миньгүн гектар газр хагъльж зөвтэй. Тийм болв чигн, трактормудин күчнүү бүклдэн олзладлэй йовхш. Зэрм бригад-тар газр нимгэр хагълад эс гидж зах-зухдны халт гаргъяд, агротехническ заавр-зокал эвдгэндэй.

Буудян эк беллгүн ийр му-угъяр кегдлэйн. Района колхозмудар боли совхозмудар байх 48 миньгүн центнер энэ буудягыас цеврлгдсн зугл 29 миньгүн центнер, эднэс кондицин чинртэй болхла, зугл 20 миньгүн центнер, эс гидж буудян энэхуулеки 42 процентын бел кегдсн байна.

Районд буудя цеврлгүн машид багъ болв чигн, эдн буудя цеврлгүнд цугтан олзладжаш. Эн учар Сталин нерти, "Ленинец" колхозмудар, "Южный" совхозд кергтэй энэхуулеки 30-45 процентын цинрт күчлэйд олиг агсх даалгъврата.

Района кесг эдл-ахусар гравулирован боли фосфоробактерин удобрень байна, болв эн эдл-ахус энүүгэн намрин тэрэнд тэрлгүнд олзладжаш. 112-ч номертэй совхозин директор У. Г. Т. Грушников, сургуулярн агроном болв чигн, фосфоробактерин удобрена чинрн ўзл угав гидж келнэ. Тегэд эн совхозд ода күртл удобрень эс зөбгдсн, намрин тэрэнд газр нимгэр хагъльгына шин "теорий" гардгт алн болх юнн уга.

Района партийн боли советск органын түрүн болдже селайнэ эдл-ахун района инспекц тодрха кевэр гардсан болхла, тийм дуту-дунд гарх уга билэй. Партийн-политическ кодлмш гисн-механизатормуд дунд, цуг тэрэгчир дунд тодрха социалистическ дборлдэй бурдадж кодлмшин аль-нег дуту-дундсн цагтн мелдже, телниг уурулхдны нөхд болдже, намрин тэрэнд тэрлгүнд цуг кодлмшиг ўзмджа сээнэр бурдлгүн болдже, талданар келхла, партии боли правительстин заавриг тодрха ил кодлмш хуврүлгүн болдг.

КПСС-н Западный района комитет, намрин тэрэнд тэрлгүнд тодрха партийн-цаалгъвринг кодлмш бурдадж, эн кодлмшиг агротехническ сэн чинртэйгээр күчлэйд олиг агсх даалгъврата.

П. ЗАВЬЯЛОВ.
КПСС-н танъгычин комитетин селайнэ эдл-ахун отделин инструктор.

Элст балгъсна "Буратинский" совхозд, тооцана боли сунъгъвринг комсомольск хург болов. Эн джил совхоз гоударствд буудя оруулж огх зурагъян болгаснь урд күчлэй, бэс хадж хуралгына зура күчлэй, олна малд шимтэ хот беллгүнд оньг тусхагдаж, 4 миньгүн центнер силос даргдва. Совхозд машин-тракторн мастерской тосягдва, малин хаша-хаац ясгдва, центральн усадьб deer ын шилд тосхгдад дуусгдажана.

Совхозин кодлмш дийлвр күцлгүнд комсомольцн боли багъчуд шунмгъягъар орлцдх көлцхэв. Комсомолец-комбайнер Болдырев, РСМ-8 комбайнар тэрэнд хуралгына кодлмш шунмгъягъар орлцдх, 420 гектар тэрэнд хадад, 3298

Г о л ъ ш г х у л д а ч

Мана орн-нутгт ямаран чигн кодлмш байх күн гольшг чик, кодлмштан шунмгъа болх зөвтэй, тер догр лавкин хулдачир.

Приозерн рабкоопин негдгч номертэй магазин хулдач Лебедев Алексей Дмитриевич ик гольшг, чик боли шунмгъа

центрер буудя цокв. Комсомольцн М. Пузиков боли А. Ностаев 1050-1100 гектар газр хагъльчав, саальчир Е. Кекеева, А. Чикиндеева, Б. Корпусова укр болгънаас 1100-1150 кг. ус саадж авчхав.

Болв хург deer босдже угкелсн комсомольцн комсомолин комитетин кодлмш байсан дуту-дундин илдкдх келлгүнд оньган икэр тэвцхэв.

— Комсомольцн дунд политическ сургымжин кодлмш ик татугъяр кегдлэй. Комсомолин комитетин сеглатр ур Киселевин гардвар сул болсар урднүү көдлдже байсан политкружок боли "гигиин кавалерий" тардже одв,— гидж комсомолка Зиненко кель.

— Хо киргългүн цагт урднүү болхла багъчудин боли

хулдач. Эн олн джилд хулдачар көдлдже йовх, настань ик зуугъин авчксн күн. Болв, тер бийн кодлмштан залхууга, юм хулддже авх улслайир гольшг, ямаран хулд кедж болхинь, шинэс юн ирсн кенд болвчн кургдже келдже, сүв-селягэн өгнэй.

САНДЖИН Эриджан.

ГАЗАДИН ОРДУЛАР

Нитдин Олн-эмтнэ Республикин ёмнэс США зад тата байна

Нью ЙОРК. (ТАСС). Китдин Олн-эмтнэ Республикин ёмнэс дайна зад татгч политикан Соединени Штатс байрхадийн тускар американск барин сонъсвэр герчлдже медүлдэйн.

Американск дакн нег дайна керм— "Лос Анжелос" гидг күнд крейсер боли "Суперсейбр" гидг реактивн истребителүүлин баг Тайваньд ирснэ тускар Юнайтед пресс интернейшил агентствин корреспондент Тайбэгъяас сонъсджаана.

Терүнлэрн хамдан, американск дайна кермс боли самолет, Куэйм гидг арлур лэрсум авч йовсн Чанкайшистск колгдиг дахулдже кургдаж. Ассошийтед пресс агентствин корреспондент Тайбэгъяас илгасн сонъсвэр болхла, Тай-

ванин "харслгүнд" американск реактивн самолеяс шунмгъа орлцлгъ эклсн тускар Тайвань deer байх Соединени Штатсн командовань сонъсвэр. Американ агъарин-дайна чидлин ёнъгс Тайвань deer байх базмут байран эзлдже авчкад, "сөбгүн цагла Тайваньг харлгына туск даалгъвриг цугтн бий deer авчкв" гидж командовань элч герчлв. Американск келү самолет операц орлцджахиг командовань элч келдэхжин уга. Болв Ассошийтед пресс агентствин корреспондентин сонъсвэр болхла, Тайвань deer, американск агъарин-дайна боли тенъгсн-дайна йовгын цергийн корпусан 250-300 шаку реактивн самолет дайнд белчксн байна гидж тоолгдажана.

Колонизатормуд номгърджахш

ПАРИЖ. (ТАСС). Алжирт бола байх дайллдэн улм шин гарула харгуулад байна. "Комбо" газетд барлгдсан сонъсвэр болхла, Палестрон районд сентябрин 5-с наарап цус ахлдсан дайллдэн болдже. Алжирин келн-эмтнэ сулдхвринг цергин 89 дайач алгддже, 24 күн кел байдж авгддже. Саак кевтэн, францин цергүдин газрун тускар сонъсджахин уга. Алжирт болджах догши дайллдэн хамдан, Метрополин бийинн газр deer, алжир келн-эмтнэ сулдхвринг Манжииева боли Романенко келцхэв.

Багъчудин амрлгүн бурдажд комсомольск организац килмдэй эс багдиг тускар, совхозин парк эзэн-хозн уга байдлтэйгээр эвдрдже тарджахин заадж комсомольцн Манжииева боли Романенко келцхэв.

Тооцана боли сунъгъвринг хург авсан тогтаврант совхозин комсомольцнин боли багъчудин цаарапдан күчлэй тодрха кодлмшин темдгэв, комсомолин комитет шинэс сунъгъв.

Н. АРЖАНЦОВ.

ПАРИЖ. (ТАСС). Франц шин конституциин тускар референдум болх цаг бордх дутгман, Коммунистическ партии боли республикаг татгч улсын ёмнэс зад татгын улм осаджийн. Барин сонъсвэр болхла, Парижин бор байх Иври балгъсн баг фашистын, Коммунистическ партии байджин газринг секциин герур дэврлгэж келдэй, болв герин шидрт байсан партин активистнин шүрүтэ цоклгүнла харгъяд, гарадзулдже оддже. Тер йовдл болсн газрун ирсн полцайскс, фашистск дэврэгчирин татсан уулиг негинь ийлгъхин орчд, дэврүүлгдсн улсур шоодвр келдже.

Бундесверин ик маневр

БЕРЛИН. (ТАСС). АДН агентствин занъглгъяр болхла, Западн Германын, бундесверин, 80 миньгүн салдс орлцлгъяр ик маневр эклдже, эн урднүү кезд чигн кегдснэс ёмтн ик маневр болдаждаж. Бундесверин соединенстя хамдан маневрт американск бо-

"Юманите" газетин сонъсвэр болхла, фашистск кесг бэлднгүд сентябрин 9-д, Эвропа гидг балгъсн (Эрдепартамент) Келн-эмтн хургин депутат, коммунист Роллан Плезансур дэврлгэж келдже.

Ла-Сен балгъсн (Вир департамент) фашистск бандитнин баг, компартии плакатынадж йовсн коммунист Гаспариг хацхадж.

Франс пресс агентствин сонъсвэр болхла, Марсель Францин Коммунистическ партии байджин секц бомб хагърдаж. Тер герт боли ёйрхү гермүйт здэврлт гарч.

Редактор Д. М. МУКЕБЕНОВ.

— 1-66, партийн, селайн